

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2023

Stan prawny na 15 marca 2023 roku

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2023

Stan prawny na 15 marca 2023 roku

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 15 marca 2023 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-554-2
61. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS CYWILNY:

- 18 grudnia 2022 r.** – ustawa z 6 października 2022 r. o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (Dz.U. poz. 2339)
- 1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. poz. 2337)
- 22 maja 2023 r.** – *ustawa z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz.U. poz. 326)*

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY:

- 1 lutego 2023 r.** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2140)

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA:

- 10 listopada 2022 r.** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. poz. 2185)
- 19 stycznia 2023 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 15 grudnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2023 r. poz. 146)
- 1 lipca 2024 r.** – *ustawa z 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz ustawy o przetwarzaniu informacji kryminalnych (Dz.U. poz. 1374)*
- po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – *ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP)*

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO:

- 18 października 2022 r.** – ustawa z 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 269 ze zm.)
- 15 grudnia 2022 r.** – ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. poz. 2436)
- 18 grudnia 2022 r.** – ustawa z 6 października 2022 r. o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (Dz.U. poz. 2339)
- 21 grudnia 2022 r.** – ustawa z 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. poz. 2687 ze zm.)
- 1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1855 ze zm.)

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- 1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2180 ze zm.)
- 1 lutego 2023 r.** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2140 ze zm.)
- 17 marca 2023 r.** – *ustawa z 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 403)*
- 22 maja 2023 r.** – *ustawa z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz.U. poz. 326)*
- 15 sierpnia 2023 r.** – *ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)*
- 1 października 2023 r.** – *ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)*
- 18 kwietnia 2026 r.** – *ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)*
- z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych** – *ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 285)*
- po upływie 14 dni/3 miesięcy od dnia ogłoszenia/1 października 2023 r.** – *ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP)*
- po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – *ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2799; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw)*
- po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia** – *ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2952; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw)*

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE:

- 1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. poz. 2337)

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO:

- 13 listopada 2022 r.** – ustawa z 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 410)
- 27 grudnia 2022 r.** – ustawa z 16 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2770)
- 1 stycznia 2023 r.** – *ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 285)*
- z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych** – *ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978 ze zm.)*

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH:

- 26 lutego 2023 r.** – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 181)
- 17 marca 2023 r.** – ustawa z 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 403)
- 22 maja 2023 r.** – ustawa z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz.U. poz. 326)
- 15 sierpnia 2023 r.** – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289)
- po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP)

ORAZ:

- 28 grudnia 2022 r.** – wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 2022 r., SK 78/21 (Dz.U. poz. 2790)
- 6 stycznia 2023 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 2725)
- 6 stycznia 2023 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 2726)

Spis treści

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	29
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	29
Tytuł I. Przepisy wstępne	29
Tytuł II. Osoby.....	30
Dział I. Osoby fizyczne	30
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	30
Rozdział II. Miejsce zamieszkania.....	33
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	34
Dział II. Osoby prawne	35
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	38
Tytuł III. Mienie.....	39
Tytuł IV. Czynności prawne.....	43
Dział I. Przepisy ogólne	43
Dział II. Zawarcie umowy.....	45
Dział III. Forma czynności prawnych	49
Dział IV. Wady oświadczenia woli.....	52
Dział V. Warunek	54
Dział VI. Przedstawicielstwo	55
Rozdział I. Przepisy ogólne	55
Rozdział II. Pełnomocnictwo.....	55
Rozdział III. Prokura.....	57
Tytuł V. Termin	59
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	60
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	63
Tytuł I. Własność	63
Dział I. Przepisy ogólne.....	63
Dział II. Treść i wykonywanie własności	64
Dział III. Nabycie i utrata własności	66
Rozdział I. Przeniesienie własności.....	66

Rozdział II. Zasiedzenie.....	68
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności.....	69
Dział IV. Współwłasność.....	72
Dział V. Ochrona własności.....	76
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste.....	78
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone.....	81
Dział I. Przepisy ogólne.....	81
Dział II. Użytkowanie.....	82
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	82
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne.....	84
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne.....	85
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania.....	87
Dział III. Służebności.....	87
Rozdział I. Służebności gruntowe.....	87
Rozdział II. Służebności osobiste.....	89
Rozdział III. Służebność przesyłu.....	90
Dział IV. Zastaw.....	91
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych.....	91
Rozdział II. Zastaw na prawach.....	94
Tytuł IV. Posiadanie.....	96
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA.....	98
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	98
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli.....	102
Dział I. Zobowiązania solidarne.....	102
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne.....	104
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych.....	105
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>).....	112
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie.....	112
Tytuł VI. Czyny niedozwolone.....	113
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.....	121
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania.....	123
Dział I. Wykonanie zobowiązań.....	123
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań.....	127
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych.....	131
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu.....	134
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika.....	135
Dział I. Zmiana wierzyciela.....	135
Dział II. Zmiana dłużnika.....	137
Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika.....	139
Tytuł XI. Sprzedaż.....	140
Dział I. Przepisy ogólne.....	140

Dział II. Rękojmia za wady.....	145
Dział II ¹ . (<i>uchylony</i>).....	154
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży.....	154
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży.....	156
Rozdział I. Sprzedaż na raty.....	156
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę.....	158
Rozdział III. Prawo odkupu.....	159
Rozdział IV. Prawo pierwokupu.....	159
Tytuł XII. Zamiana.....	161
Tytuł XIII. Dostawa.....	161
Tytuł XIV. Kontraktacja.....	162
Tytuł XV. Umowa o dzieło.....	165
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane.....	169
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa.....	172
Dział I. Najem.....	172
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	172
Rozdział II. Najem lokalu.....	176
Dział II. Dzierżawa.....	179
Tytuł XVII ¹ . Umowa leasingu.....	182
Tytuł XVIII. Użyczenie.....	185
Tytuł XIX. Pożyczka.....	187
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego.....	191
Tytuł XXI. Zlecenie.....	192
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia.....	195
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna.....	196
Tytuł XXIV. Umowa komisju.....	202
Tytuł XXV. Umowa przewozu.....	204
Dział I. Przepisy ogólne.....	204
Dział II. Przewóz osób.....	205
Dział III. Przewóz rzeczy.....	205
Tytuł XXVI. Umowa spedycji.....	208
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia.....	210
Dział I. Przepisy ogólne.....	210
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe.....	215
Dział III. Ubezpieczenia osobowe.....	218
Tytuł XXVIII. Przechowanie.....	220
Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady.....	222
Tytuł XXX. Umowa składu.....	224
Tytuł XXXI. Spółka.....	227
Tytuł XXXII. Poręczenie.....	229
Tytuł XXXIII. Darowizna.....	231

Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości	234
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	234
Dział I. Renta	234
Dział II. Dożywocie	235
Tytuł XXXV. Ugoda	237
Tytuł XXXVI. Przyniesienie publiczne	237
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	238
Dział I. Przekaz	238
Dział II. Papiery wartościowe	239
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	241
Tytuł I. Przepisy ogólne	241
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	243
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci	246
Dział I. Testament	246
Rozdział I. Przepisy ogólne	246
Rozdział II. Forma testamentu	247
Oddział 1. Testamenty zwykłe	247
Oddział 2. Testamenty szczególne	248
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	249
Dział II. Powołanie spadkobiercy	250
Dział III. Zapis i polecenie	251
Rozdział I. Zapis zwykły	251
Rozdział II. Zapis windykacyjny	253
Rozdział III. Polecenie	254
Dział IV. Wykonawca testamentu	255
Tytuł IV. Zachówek	256
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	264
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy	266
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	268
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	271
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	274
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych	276
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	281
Rozdział I. Przepisy ogólne	281
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	285
Rozdział III. Przepisy przejściowe	288
Skorowidz	297

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy	323
Tytuł I. Małżeństwo	323
Dział I. Zawarcie małżeństwa	323
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków	329
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe	331
Rozdział I. Ustawowy ustroj majątkowy.....	331
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe	336
Oddział 1. Przepisy ogólne	336
Oddział 2. Wspólność majątkowa	336
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa	337
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków	337
Rozdział III. Przymusowy ustroj majątkowy	338
Dział IV. Ustanie małżeństwa	339
Dział V. Separacja	342
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo	343
Dział I. Przepisy ogólne	343
Dział 1a. Rodzice i dzieci.....	343
Rozdział I. Pochodzenie dziecka	343
Oddział 1. Macierzyństwo	343
Oddział 2. Ojcostwo	346
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi	353
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	353
Oddział 2. Władza rodzicielska	355
Oddział 2a. Piecza zastępcza	362
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem	364
Dział II. Przysposobienie	365
Dział III. Obowiązek alimentacyjny.....	371
Tytuł III. Opieka i kuratela	375
Dział I. Opieka nad małoletnim	375
Rozdział I. Ustanowienie opieki	375
Rozdział II. Sprawowanie opieki	377
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	379
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	380
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	381
Dział III. Kuratela	381

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks rodzinny i opiekuńczy	383
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	383
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	384
Rozdział III. Przepisy przejściowe	384
Przepis końcowy	386
Skorowidz	387

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece	399
Dział I. Księgi wieczyste.....	399
Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej.....	399
Rozdział 2. Ustrój ksiąg wieczystych i postępowanie.....	405
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	415
Dział II. Hipoteka	415
Rozdział 1. Hipoteka w ogólności	415
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	415
Oddział 2. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej.....	419
Oddział 3. Zakres obciążenia hipoteką i ochrona hipoteki	420
Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki	422
Oddział 5. Rozporządzenie opróżnionym miejscem hipotecznym	424
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	425
Rozdział 2 ¹ . Hipoteka na wierzytelności hipotecznej.....	426
Rozdział 3. Hipoteka przymusowa	426
Dział III. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	428
Skorowidz	433

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego	443
Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	443
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE	447
Księga pierwsza. Proces.....	447
Tytuł I. Sąd	447

Dział I. Właściwość sądu.....	447
Przepis wstępny.....	447
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa.....	447
Oddział 1. Podstawy właściwości.....	447
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu.....	449
Rozdział 2. Właściwość miejscowa.....	450
Oddział 1. Właściwość ogólna.....	450
Oddział 2. Właściwość przemienna.....	451
Oddział 3. Właściwość wyłączna.....	452
Oddział 4. Przepisy szczególne.....	453
Dział II. Skład sądu.....	455
Dział III. Wyłączenie sędziego.....	456
Tytuł II. Prokurator.....	459
Tytuł III. Organizacje pozarządowe.....	460
Tytuł IIIa. Państwowa Inspekcja Pracy.....	461
Tytuł IIIb. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.....	461
Tytuł IIIc. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów.....	462
Tytuł IV. Strony.....	462
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa.....	462
Dział II. Współuczestnictwo w sporze.....	465
Dział III. Interwencja główna i uboczna.....	465
Dział IV. Przypozwanie.....	467
Dział V. Pełnomocnicy procesowi.....	467
Tytuł V. Koszty procesu.....	472
Dział I. Zwrot kosztów procesu.....	472
Dział II. Pomoc prawna z urzędu.....	476
Tytuł VI. Postępowanie.....	483
Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych.....	483
Rozdział 1. Pisma procesowe.....	483
Rozdział 2. Doręczenia.....	490
Rozdział 3. Posiedzenia sądowe.....	499
Rozdział 4. Terminy.....	506
Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu.....	506
Rozdział 6. Zawieszenie postępowania.....	507
Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji.....	513
Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze.....	513
Oddział 1. Mediacja.....	513
Oddział 2. Postępowanie pojednawcze.....	518
Rozdział 2. Pozew.....	519
Rozdział 2a. Organizacja postępowania.....	526
Rozdział 3. Rozprawa.....	535

Dział III. Dowody.....	540
Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów.....	540
Rozdział 2. Postępowanie dowodowe.....	541
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	541
Oddział 2. Dokumenty.....	544
Oddział 3. Zeznania świadków.....	547
Oddział 4. Opinia biegłych.....	551
Oddział 5. Ogłędziny.....	554
Oddział 6. Przesłuchanie stron.....	555
Oddział 7. Inne środki dowodowe.....	556
Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów.....	557
Dział IV. Orzeczenia.....	558
Rozdział 1. Wyroki.....	558
Oddział 1. Wydanie wyroku.....	558
Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków.....	563
Oddział 3. Wyroki zaoczne.....	565
Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków.....	567
Rozdział 1a. Nakazy zapłaty.....	568
Rozdział 2. Postanowienia sądu.....	569
Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń.....	571
Dział V. Środki odwoławcze.....	572
Rozdział 1. Apelacja.....	572
Rozdział 1 ¹ . (<i>uchylony</i>).....	581
Rozdział 2. Zażalenie.....	581
Dział Va. Skarga kasacyjna.....	587
Dział Vb. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego.....	592
Dział VI. Wznowienie postępowania.....	594
Dział VII. (<i>uchylony</i>).....	597
Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	598
Tytuł VII. Postępowania odrębne.....	601
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich.....	601
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	601
Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację.....	603
Rozdział 3. Inne sprawy.....	606
Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi.....	607
Dział IIa. Postępowanie w sprawach gospodarczych.....	609
Dział IIb. <i>Postępowanie z udziałem konsumentów</i>	614
Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.....	615
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	615

Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	621
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	623
Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania	627
Dział IVa. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową	627
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>)	627
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	628
Dział IVb. (<i>uchylony</i>)	633
Dział IVc. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki	633
Dział IVd. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty	636
Dział IVe. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	638
Dział IVf. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego	640
Dział IVg. Postępowanie w sprawach własności intelektualnej	642
Rozdział 1. Przepisy ogólne	642
Rozdział 2. Zabezpieczenie środka dowodowego	644
Rozdział 3. Wyjawienie lub wydanie środka dowodowego	646
Rozdział 4. Wezwanie do udzielenia informacji	648
Rozdział 5. Powództwa szczególne	651
Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze	653
Rozdział 1. Przepisy ogólne	653
Rozdział 2. Postępowanie nakazowe	655
Rozdział 3. Postępowanie upominawcze	657
Dział VI. Postępowanie uproszczone	658
Dział VII. Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych	662
Rozdział 1. Europejskie postępowanie nakazowe	662
Rozdział 2. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	664
Dział VIII. Postępowania elektroniczne	665
Rozdział 1. Elektroniczne postępowanie upominawcze	665
Księga druga. Postępowanie nieprocesowe	668
Tytuł I. Przepisy ogólne	668
Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw	675
Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego	675
Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu	675
Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego	675
Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu	677

Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu	678
Rozdział 2. Ubezwłasnowolnienie	679
Oddział 1. Przepisy ogólne	679
Oddział 2. Doradca tymczasowy	680
Oddział 3. Postępowanie.....	681
Dział Ia. Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia <i>Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia</i> <i>Sprawy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.....</i>	684
Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli.....	691
Rozdział 1. Sprawy małżeńskie.....	691
Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze	694
Oddział 1. Przepisy ogólne	694
Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi.....	699
Oddział 3. Sprawy o przysposobienie	704
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki	707
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	709
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem	713
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli.....	715
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	718
Rozdział 1. Przepisy ogólne	718
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia.....	718
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy.....	719
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego	719
Oddział 2. Przepadek pojazdów.....	720
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem	720
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności	721
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu	723
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe	723
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	728
Przepisy wstępne	728

(oznaczenie rozdziału 1 i tytuł oraz oznaczenie oddziału 1 i tytuł – uchylone).....	728
Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza.....	729
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku	735
Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu	736
(oznaczenie rozdziału 2 i tytuł tego rozdziału – uchylone)	737
Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych	737
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego	739
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	739
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego	740
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego	740
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	741
Rozdział 9. Dział spadku	744
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe	746
Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego	746
Dział IVb. Sprawy z zakresu prawa pracy	748
Dział V. Sprawy depozytowe	749
Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.....	749
Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	752
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	753
Dział VI. Postępowanie rejestrowe.....	754
Księga trzecia. (<i>uchylona</i>)	758
Księga czwarta. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	758
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE	760
(oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej – uchylone).....	760
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	760
Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych.....	767
Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia	773
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE	779
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	779
Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności	779
Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	794
Dział IIa. Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego	805
Dział IIb. Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	807

Dział IIc. Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	807
Dział II d. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych.....	807
<i>Dział II da. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej</i>	<i>808</i>
Dział II e. Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych.....	809
Dział II f. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych.....	810
Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne.....	811
Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania	823
Dział V. Ograniczenia egzekucji	829
Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne	838
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych	840
Dział I. Egzekucja z ruchomości.....	840
Rozdział 1. Zajęcie	840
Rozdział 2. Sprzedaż	845
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej.....	851
Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę.....	857
Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych.....	860
Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności.....	866
Dział IV a. Egzekucja z innych praw majątkowych.....	873
Dział V. Wyjawienie majątku	879
Dział VI. Egzekucja z nieruchomości	881
Rozdział 1. Przepisy wstępne	881
Rozdział 2. Zajęcie	882
Rozdział 3. Opis i oszacowanie	888
Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji	893
Rozdział 5. Warunki licytacyjne.....	896
Rozdział 6. Licytacja	898
Rozdział 6a. Sprzedaż nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej	901
Rozdział 7. Przybicie	905
Rozdział 8. Przysądzenie własności	907
Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego	909
Dział VI a. Uproszczona egzekucja z nieruchomości	911
Dział VII. Egzekucja ze statków morskich	913
Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji	915
Rozdział 1. Przepisy ogólne	915

Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę	921
Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych	922
Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości	923
Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji	925
Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych.....	925
Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	933
Rozdział 1. Przepisy ogólne	933
Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy	934
Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego	938
Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	941
Dział IV. (<i>uchylony</i>)	942
Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	942
Dział VI. (<i>uchylony</i>)	944
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	944
(<i>Przepis wstępny – uchylone</i>).....	944
Księga pierwsza. Jurysdykcja krajowa.....	945
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	945
(<i>oznaczenie oraz tytuł II – uchylone</i>).....	946
Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie	946
Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	951
Tytuł IVa. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym	956
Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny.....	957
Księga druga. Postępowanie	960
Tytuł I. Zdolność sądowa i procesowa	960
Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu.....	960
Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych	962
Tytuł IV. Pomoc prawna	962
Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów	966
Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe	966
Tytuł VII. Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach.....	967
Tytuł VIIa. Europejskie poświadczenie spadkowe	968
Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności.....	969
Tytuł IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń.....	969

Tytuł X. Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej	970
Tytuł XI. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym	970
Księga trzecia. Uznanie i stwierdzenie wykonalności	973
Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych	973
Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	975
Tytuł III–VI. (<i>uchylone</i>)	977
Księga czwarta. Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych	
<i>Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód, dokumentów urzędowych i porozumień</i>	<i>978</i>
Tytuł I. Przepisy ogólne	978
Tytuł II. Wykonanie	980
Tytuł III. Odmowa uznania lub wykonania	984
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)	985
Tytuł I. Przepisy ogólne	985
Tytuł II. Zapis na sąd polubowny	987
Tytuł III. Skład sądu polubownego	990
Tytuł IV. Właściwość sądu polubownego	993
Tytuł V. Postępowanie przed sądem polubownym	994
Tytuł VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania	997
Tytuł VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	999
Tytuł VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej	1002
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks postępowania cywilnego	1005
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1005
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	1009
Rozdział 3. Przepisy przechodnie	1009
Skorowidz	1013

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe	1057
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1057
Rozdział 2. Osoby fizyczne	1059
Rozdział 3. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne	1061
Rozdział 4. Przedstawicielstwo	1062
Rozdział 5. Dokonanie czynności prawnej i jej forma	1063
Rozdział 6. Przedawnienie roszczeń i inne instytucje związane z upływem czasu	1063
Rozdział 7. Zobowiązania	1064
Rozdział 8. Umowa o arbitraż	1066
Rozdział 9. Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie	1067
Rozdział 10. Własność intelektualna	1067
Rozdział 11. Sprawy małżeńskie	1068
Rozdział 12. Stosunki między rodzicami a dzieckiem	1070
Rozdział 13. Przysposobienie	1070
Rozdział 14. Opieka i kuratela	1071
Rozdział 15. Obowiązki alimentacyjne	1072
Rozdział 16. Sprawy spadkowe	1072
Rozdział 17. Inne stosunki prawne	1072
Rozdział 18. Zmiany w przepisach obowiązujących	1073
Rozdział 19. Przepisy końcowe	1073
Skorowidz	1075

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego	1081
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1081
Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego	1087
Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego	1089
Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego	1096
Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego	1100
Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego	1106
Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego	1131
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących	1140
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe	1140
Skorowidz	1159

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	1167
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	1167
Tytuł II. Opłaty.....	1171
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1171
Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw.....	1176
Dział 3. Wysokość opłat w procesie	1179
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego	1179
Rozdział 2. Sprawy gospodarcze.....	1182
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1184
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym	1185
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego	1185
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	1185
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych	1186
Rozdział 4. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	1188
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego.....	1188
<i>Rozdział 5a. Sprawy z zakresu rejestru fundacji rodzinnych</i>	1191
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym	1191
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	1192
Dział 6. Wysokość opłat w postępowaniu egzekucyjnym	1193
Dział 7. Wysokość opłat w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym.....	1195
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	1196
Dział 9. Zwrot opłaty.....	1197
Tytuł III. Wydatki.....	1199
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1199
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym.....	1200
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	1206
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych	1218
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	1219
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe	1219
Skorowidz	1221

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych	1225
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1225
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1226
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1232
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	1234
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach	1234
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości	1235
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1237

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu	1239
--	------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1239
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1241
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1246
Rozdział 3a. Opłaty w sprawach nieletnich	1248
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1248
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1249

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	1251
---	------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1251
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1252
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1258
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	1260
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach	1260
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości	1261
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1263

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu	1265
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1265
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1267
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1272
Rozdział 3a. Opłaty w sprawach nieletnich	1274
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1274
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1275
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym	1277
ZAAŁĄCZNIKI.....	1280
Załącznik Nr 1. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia biegłych z dziedziny medycyny	1280
Załącznik Nr 2. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia podmiotów, o których mowa w art. 290 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego	1281
Załącznik Nr 3. Taryfa zryczałtowana za typowe czynności techniczne biegłych z zakresu geodezji i kartografii	1285
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.....	1287
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej	1291
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1291
Rozdział 2. Czynności notarialne	1293
Oddział 1. Akty notarialne	1293
Oddział 2. Wypisy, odpisy i wyciągi	1297
Oddział 3. Poświadczenia	1297
Oddział 4. (<i>uchylony</i>)	1298
Oddział 5. Protesty	1298
Oddział 6. Inne czynności	1298
Rozdział 3. Zwiększenie wynagrodzenia za dokonanie czynności notarialnej poza kancelarią notarialną.....	1299
Rozdział 4. Przepis końcowy	1299

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	29
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny.....	281
Skorowidz.....	297

Ustawa

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

Kodeks cywilny¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360;
zm.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2337, poz. 2339; z 2023 r. poz. 326)

KSIEGA PIERWSZA CZEŚĆ OGÓLNA

Tytuł I Przepisy wstępne

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

Tytuł II Osoby

Dział I Osoby fizyczne

Rozdział I

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.
§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda przedstawiciela ustawowego

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.....	399
Skorowidz.....	433

Ustawa

z dnia 6 lipca 1982 r.

o księgach wieczystych i hipotece

(tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 146)*

Dział I Księgi wieczyste

Rozdział 1 Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej

Zakres stosowania ksiąg wieczystych

Art. 1. 1. Księgi wieczyste prowadzi się w celu ustalenia stanu prawnego nieruchomości.

2.¹ Księgi wieczyste zakłada i prowadzi się dla nieruchomości.

3. Księgi wieczyste mogą być także prowadzone w celu ustalenia stanu prawnego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

Jawność formalna

Art. 2. Księgi wieczyste są jawne. Nie można zasłaniać się nieznajomością wpisów w księdze wieczystej ani wniosków, o których uczyniono w niej wzmiankę.

* Uwzględnia również ustawę z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP) zmieniającą nin. ustawę po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹ Art. 1 ust. 2 zmieniony przez art. 3 pkt 1 ustawy z 15 stycznia 2015 r. (Dz.U. poz. 218 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 lipca 2016 r.

Jawność materialna – domniemania prawne

Art. 3. 1. Domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

2. Domniemywa się, że prawo wykreślone nie istnieje.

Ograniczenie usuwalności domniemania

Art. 4. Przeciwnie domniemaniu prawa wynikającemu z wpisu w księdze wieczystej nie można powoływać się na domniemanie prawa wynikające z posiadania.

Rękojmia wiary publicznej

Art. 5. W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe (rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych).

Wyłączenia rękojmi; zła wiara

Art. 6. 1. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych nie chroni rozporządzeń nieodpłatnych albo dokonanych na rzecz nabywcy działającego w złej wierze.

2. W złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.

3. Jeżeli do dokonania rozporządzenia potrzebny jest wpis w księdze wieczystej, chwila złożenia wniosku o wpis jest rozstrzygająca dla oceny dobrej lub złej wiary nabywcy. Jednakże gdy rozporządzenie dochodzi do skutku dopiero po dokonaniu wpisu, rozstrzyga dzień, w którym rozporządzenie doszło do skutku.

Wyłączenia rękojmi – ograniczone prawa rzeczowe

Art. 7. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych nie działa przeciwko:

- 1) prawom obciążającym nieruchomość z mocy ustawy, niezależnie od wpisu;
- 2) prawu dożywocia;
- 3) służebnościom ustanowionym na podstawie decyzji właściwego organu administracji państwowej;
- 3)² *służebnościom ustanowionym na podstawie decyzji właściwego organu administracji rządowej albo jednostki samorządu terytorialnego;*
- 4) służebnościom drogi koniecznej albo ustanowionym w związku z przekroczeniem granicy przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia;
- 5) służebnościom przesyłu.

² Art. 7 pkt 3 zmieniony przez art. 3 pkt 1 ustawy z 9 marca 2023 r. (druk sejmowy nr 2650; oczytuje na podpis Prezydenta RP) zmieniającej nin. ustawę po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Wyłączenia rękojmi – wzmianka

Art. 8. Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, o skardze na orzeczenie referendarza sądowego, o apelacji lub kasacji oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości.

Wyłączenia rękojmi – wzmianka

Art. 8.³ Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, skardze na orzeczenie referendarza sądowego, apelacji lub skardze kasacyjnej oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości.

Pozostałe przypadki

Art. 9. Przepisy art. 5–8 stosuje się także w wypadkach niewymienionych w art. 5 rozporządzeń prawami jawnymi z księgi wieczystej oraz gdy na podstawie wpisanego prawa zostaje spełnione świadczenie na rzecz osoby uprawnionej według treści księgi.

Roszczenie o usunięcie niezgodności

Art. 10. 1. W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności.

2. Roszczenie o usunięcie niezgodności może być ujawnione przez ostrzeżenie. Podstawą wpisu ostrzeżenia jest nieprawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Do udzielenia zabezpieczenia nie jest potrzebne wykazanie, że powód ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Zasada pierwszeństwa

Art. 11. Ograniczone prawo rzeczowe na nieruchomości, ujawnione w księdze wieczystej, ma pierwszeństwo przed takim prawem nieujawnionym w księdze.

Moment dokonania wpisu

Art. 12. 1. O pierwszeństwie ograniczonych praw rzeczowych wpisanych do księgi wieczystej rozstrzyga chwila, od której liczy się skutki dokonanego wpisu.

2. Prawa wpisane na podstawie wniosków złożonych równocześnie mają równe pierwszeństwo.

³ Art. 8 zmieniony przez art. 3 pkt 2 ustawy z 9 marca 2023 r. (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP) zmieniającej nin. ustawę po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do 15 marca 2023 r., w tym:

Kodeks cywilny:

- ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. poz. 2337)
- ustawa z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz.U. poz. 326)

Kodeks rodzinny i opiekuńczy:

- ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2140)

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. poz. 2436)
- ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)
- ustawa z 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 403)

W publikacji uwzględniono ponadto:

Księgi wieczyste i hipoteka, Kodeks postępowania cywilnego,

Koszty sądowe w sprawach cywilnych:

- ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2650; oczekuje na podpis Prezydenta RP)

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2952; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw)

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

